

Rautatiealan Unioni ry:n ja Palvelualojen työnantajat Palta ry:n väliseen veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskevaan työehtosopimukseen liittyvän työriidan ratkaisemiseksi ja ilmoitettujen työtaistelujen välttämiseksi teen seuraavan

sovintoehdotuksen

Rautatiealan Unioni ry ja Palvelualojen työnantajat Palta ry uudistavat veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskevan työehtosopimuksen ajalle 10.3.2023–31.3.2025 liitteessä todetuin muutoksin.

Tämä sovintoehdotus on kokonaisuus, joka on hyväksyttävä tai hylättävä sellaisenaan. Hylätty sovintoehdotus ei toimi pohjana neuvottelujen mahdollisesti jatkuessa.

Vastaukset sovintoehdotukseen jätetään kirjallisesti valtakunnansovittelijan toimistossa perjantaina 10.3.2023 klo 12.30.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2023

Anu Sajavaara
Valtakunnansovittelija

Liite: Veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskevan työehtosopimuksen muutokset ajalle 10.3.2023-31.3.2025

1. Sopimuskausi

Tämä sopimus korvaa osapuolten kesken ajalle 1.3.2022 – 28.2.2023 sovitun työehtosopimuksen. Sopimus on voimassa 10.3.2023 – 31.3.2025.

2. Palkankorotukset

2.1. Palkankorotusten myöhentämisestä johtuva kertakorvaus

Kertakorvauksen suuruus on 1000 euroa ja se maksetaan toukokuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Kertakorvaus maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.10.2022 ja on edelleen voimassa kertakorvauksen maksupäivänä. Kertakorvaus maksetaan myös, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.

Osa-aikaiselle työntekijälle kertakorvauksen määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Kertakorvausta ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen kertakorvauksen maksuajan kohtaa.

Kertakorvausta ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, -lisää, lomarahaa, ylityökorvausta tai keskitunti/päiväänsiota laskettaessa.

2.2. Yleiskorotukset

Vuosi 2023

Työntekijän palkka ja taulukkopalkat

Työntekijän palkkaa ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.6.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,0 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Euromääräisiä lisiä korotetaan 1.6.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,0 prosentilla.

Korotettavia lisiä ovat: päivystysraha, päivystysraha tallipäivystyksessä, veturirahat, heittolisä, vapaa-ajan poikkeamakorvaus, poikkeamakorvaus, kaluston tarkastuspalkkio, yötyölisä, lähiliikenne-lisä, erityistehtävälisä, opetuskuljettajan palkkio, koulutuspäiväkorvaus, luottamusmiespalkkiot, työhönsidonnaisuuslisä ja työsuojeluvaltuutetun palkkio.

Vuosi 2024

Työntekijän palkka ja taulukkopalkat

Työntekijän palkkaa ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.9.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,0 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Euromääräisiä lisiä korotetaan 1.9.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,0 prosentilla.

Korotettavia lisiä ovat: päivystysraha, päivystysraha tallipäivystyksessä, veturirahat, heittolisä, vapaa-ajan poikkeamakorvaus, poikkeamakorvaus, kaluston tarkastuspalkkio, yötyölisä, lähiliikennelisiä, erityistehtävälisiä, opetuskuljettajan palkkio, koulutuspäiväkorvaus, luottamusmiespalkkiot, työhönsidonnaisuuslisä ja työsuojeluvaltuutetun palkkio.

3. Rakenteelliset muutokset

Muutetaan 11 § 2. kohdan 3 ja 4 momentit sekä lisätään uusi 5 momentti kuulumaan seuraavasti:

11 § Perhevapaat

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan palkka raskausvapaalta yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan palkka vanhempainvapaalta 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on, että työntekijä on ollut ennen raskausvapaan ja vanhempainvapaan alkua työsuhteessa samaan työnantajaan vähintään kuusi kuukautta.

Siirtymämääräys:

Tämän kohdan määräyksiä noudatetaan 1. tammikuuta 2024 lukien niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa sopimuksen voimaantulon jälkeen.

Muihin työntekijöihin noudatetaan työsuhteessa 28.2.2023 voimassa olleita (31.12.2023 saakka voimassa olevia) työehtosopimuksen raskaus- ja vanhempainvapaan määräyksiä.

Muutetaan 12 § 2 kohdan 3) kohta kuulumaan seuraavasti:

12 § Vuosiloma ja lomaraha

2. Peruskäsitteet

3) lomakausi alkaa toukokuun viimeisenä maanantaina ja kestää kuusi jaksoa (18 viikkoa).

Muutetaan 12 § 7 kohdan 1 momentti kuulumaan seuraavasti:

12 § Vuosiloma ja lomaraha

7. Vuosiloman antaminen ja jakaminen

Varsinainen vuosiloma annetaan työnantajan määräämänä aikana, joka alkaa toukokuun viimeisenä maanantaina ja kestää kuusi jaksoa (18 viikkoa).

Muutetaan Lisälehti 2: Irtisanomissuojaa ja lomautusta koskevat määräykset 14 § 1 momentti kuulumaan seuraavasti:

14 § Lomauttaminen

Työntekijän lomauttamisessa on noudatettava vähintään 7 päivän ilmoitusaikaa ja lomautus voi tapahtua määrääjäksi tai toistaiseksi.

Muutetaan Lisälehti 7: Terveysten- ja sairaanhoito sekä sairausajan palkka (1.2.1998 tai sen jälkeen tulleet työntekijät) 4 kohdan 1 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

Palkkaus sairausloman ajalta

4. Työntekijälle maksetaan todistetusta sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi myönnetyn yhdenjaksoisen sairausloman ajalta jäljempänä 10 kohdassa määritellyllä tavalla keskipäiväansion mukaan laskettua palkkaa työsuhteen kestoajasta riippuen seuraavasti:

- 1) kun työsuhde on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään yhden kuukauden, 21 päivän ajanjaksolta (sairausajan palkkaa ei makseta ensimmäiseltä sairauspäivältä, jos työsuhde on kestänyt yhdenjaksoisesti alle kuusi kuukautta);

Muutetaan Lisälehti 7: Terveysten- ja sairaanhoito sekä sairausajan palkka (1.2.1998 tai sen jälkeen tulleet työntekijät) 11. kohdan 2 momentti kuulumaan ja lisätään uudet 3 ja 4 momentit seuraavasti:

Lisälehti 7: Terveysten- ja sairaanhoito sekä sairausajan palkka (1.2.1998 tai sen jälkeen tulleet työntekijät)

11. Työntekijällä on oikeus raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi saada erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaaksi se aika, johon hänelle sairausvakuutuslain mukaan tulevan raskaus- tai vanhempainrahan katsotaan kohdistuvan tai, jollei hänellä ole oikeutta kyseiseen etuuteen, katsottaisiin kohdistuvan, jos hänellä sellainen oikeus olisi.

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan palkka raskausvapaalta yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain (28/2022) 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin tai 9 luvun 9 §:n nojalla vanhempainrahaan, maksetaan palkka vanhempainvapaalta 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Palkka maksetaan edellä kohdan 10 mukaan määritellyn keskipäiväansion mukaan. Tämän ylittävältä ajalta myönnettävä vanhempainvapaa on palkatonta.

Palkan maksamisen edellytyksenä on, että työntekijä on ollut ennen raskausvapaan ja vanhempainvapaan alkua työsuhteessa samaan työnantajaan vähintään kuusi kuukautta.

Siirtymämääräys:

Tämän kohdan määräyksiä noudatetaan 1. tammikuuta 2024 lukien niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa sopimuksen voimaantulon jälkeen.

Muihin työntekijöihin noudatetaan työsuhteessa 28.2.2023 voimassa olleita (31.12.2023 saakka voimassa olevia) työehtosopimuksen raskaus- ja vanhempainvapaan määräyksiä.

4. Pöytäkirjat

Työehtosopimusosapuolten välillä sovittuja työehtosopimuspöytäkirjoja jatketaan sopimuskauden ajan.

5. Hankkeet

5.1. Työhyvinvointihanke

VR-Yhtymä Oyj:ssä tehdään 31.10.2023 mennessä selvitys siitä, kuinka työehtosopimuksen nykyiset määräykset tukevat työhyvinvointia, työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista epäsäännöllisen vuorotyön näkökulmasta sekä mahdollistavat tehokkaan työvuorosuunnittelun. Selvitys tehdään ulkopuolisen asiantuntijan avulla.

Hankkeen tavoitteena on selvityksen pohjalta yrityksessä yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa seurantaryhmässä arvioida, kuinka työehtosopimuksen määräyksiä voitaisiin kehittää siten, että lepo vuorojen määrää voitaisiin vähentää, työvuororytmitystä parantaa ja työvuoron kestoa pidentää siten, että myös työvuorosuunnittelun tehokkuus paranisi. Tehdyn arvioinnin perusteella sovitetaan paikallisesti pilotoitavista työehtosopimusmääräyksistä ja paikkakunnista, joilla hanke toteutetaan (1-3 paikkakuntaa). Paikkakuntien valinnassa otetaan huomioon erilaiset toimintaolosuhteet.

Hanketta varten perustetaan seurantaryhmä, johon kuuluu työnantajan edustajia ja henkilöstön edustajia (3 + 3). Seurantaryhmä arvioi hankkeesta saatuja kokemuksia helmikuun 2025 loppuun mennessä ja tekee mahdolliset esityksensä työehtosopimusmääräysten muuttamiseksi työehtosopimusosapuolille.

Hankkeen aikana voidaan paikallisesti sopia toisin seuraavista määräyksistä:

- 5 § 9 kohdan vuorokausilevosta
- 5 § 10 kohdan viikkolevosta
- Yhdenmiehenajoon liittyvät erityiset määräykset, Linjaliikenne, Muut järjestelyt -kohdan ns. B-tyypin peräkkäisten yötyövuorojen määrästä
- Yhdenmiehenajoon liittyvät erityiset määräykset, Linjaliikenne, Ajoajan pituus –kohdan ajoaikojen pituudesta

Jos hankkeen aikana havaitaan tarve sopia muista työehtosopimuksen määräyksistä paikallisesti toisin, asiasta sovitaan työehtosopimusosapuolten kanssa.

5.2 Viikkolevon tarkoituksenmukaisempaa järjestämistä koskeva määräaikainen kokeilu

VR-Yhtymä Oyj:ssä sovitaan kokeilusta, jonka tarkoituksena on selvittää viikkolevon tarkoituksenmukaisempaa järjestämistä ja työvuorojen joustavampaa järjestelyä. Tarkoituksena on kokeilla viikkolevon pituuden kasvattamista 58 tuntiin sekä toteuttaa myös erilaisia työvuorojärjestelyjä esimerkiksi yötyön ja ajoajan osalta.

Kokeilu on määräaikainen ja toteutetaan 1.10.2023.-31.12.2024 välillä 2-3 paikkakunnalla, jotka valitaan edellä kohdassa 5.1. mainitussa seurantaryhmässä. Paikkakuntien valinnassa huomioidaan viikkolevon pidentämisen vaikutukset siten, että työjakson keskitunnit eivät kehity huonompaan suuntaan.

Seurantaryhmässä sovitaan tavoitteiden osalta mittarit, joilla tavoitteiden toteumaa sekä kehitystä seurataan.

Kokeilusta saatuja kokemuksia arvioidaan seurantaryhmässä osana työhyvinvointihanketta. Ryhmä tekee mahdolliset esityksensä työehtosopimusmääräysten muuttamiseksi työehtosopimusosapuolille.

6. Työryhmäkirjaukset

6.1. Työehtosopimuksen selkeytystyöryhmän jatkaminen

Työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjassa 30.3.2012 sovittu työryhmä 2) jatkaa työtään sopimuskauden loppuun saakka tai niin kauan, kun se katsotaan tarpeelliseksi.

Työehtosopimuksen osapuolet perustavat työryhmän, jonka tehtävänä on sopimuskauden aikana laatia selkeyttävät muutokset työehtosopimuksen teksteihin siten, että työehtosopimus on paremmin rautatiealalla yleisesti sovellettavissa, työehtosopimukseen mahdollisimman vähän kirjataan muuta kuin lainsäädännöstä poikkeavia tai sitä täydentäviä määräyksiä, määräykset jäsenellään vakiintuneiden työoikeudellisten asia-aiheiden perusteella, määräysten tekstiasua selkeytetään ja että mahdollisuuksien mukaan otetaan huomioon alan muiden työehtosopimusten sisältö.

Työryhmän tehtävänä on myös sopimuskauden aikana selvittää nykyisen työehtosopimuksen lisä-lehdellä 10 olevassa pöytäkirjassa mainittujen pöytäkirjojen, muistioiden, kirjeiden ja muiden asiakirjojen sisältö ja ajanmukaisuus sekä tehdä esitykset tarvittavista muutoksista määräysten voimassaoloon, soveltamiseen ja sisältöön.

Työryhmän yksimielinen esitys hyväksytään uudeksi työehtosopimustekstiksi. Työryhmän asiana ei ole muuttaa työehtosopimusten asiallista sisältöä. Työryhmä voi kuitenkin yksimielisesti esittää työehtosopimuksen osapuolten hyväksyttäväksi muutoksia työehtosopimukseen.

6.2. Yhteistoimintasopimusta koskeva työryhmä

Työehtosopimusosapuolet perustavat työryhmän, jonka tehtävänä on tarkastella työehtosopimuksen Lisälehti 1 Sopimus yhteistoiminnasta VR-Yhtymässä tarpeellisuutta osana työehtosopimusta. Työryhmä voi esittää liitteen poistamista työehtosopimuksesta tai tehdä tarvittavat muutosesitykset liitteeseen työehtosopimusosapuolten hyväksyttäväksi.